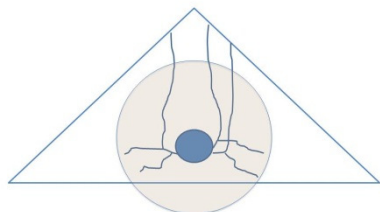

Innovativ bejdsning 2011

Indledning

BJ-Agro her i samarbejde med en landmand prøvet at nytænke måden at bejdse på, med lidt inspiration fra udlandet. Problemet med rodtiltsvamp er enormt men varierer meget fra mark til mark. BJ-Agro har længe anbefalet brugen af Stub-set forud for kartofler, det er den anbefaling vi prøver at nytænke. Nytænkningen er, at i stedet for at behandle hele arealet med stub-set, koncentrere vi indsatsen til det område, hvor

Figur 1 Område i kammen som behandles.

knolden, spirer, sætter stængler og udløbere. Figur 1 viser det område i kammen, hvor vi har koncentreret indsatsen. For at kunne behandle lige netop dette område har det været nødvendig at påbygge yderlig et bejdseanlæg på læggeren, dvs. en tank, pumpe og nogle dyser. Dyserne er monteret sådan at væsken rammer jorden idet

tallerknerne på læggerne hypper jord op om knolden. Kartofflen bliver også bejdsset med det normale udstyr. Vi har testet tre forskellige produkter, de to jordforbedringsmidler Proradix og Stub-Set samt et kemiprodukt. Tabel 1 viser de forskellige behandlinger. Det nye udstyr er sat på 2 rækker på en fire-rækket lægger. Et led i forsøget består af en omgang i marken, dvs. 4 rækker kun med Hardi-udstyr og 4 rækker med både hardi- og det nye udstyr. Midt i marken er det slukket for Hardiudstyret, så der kun er bejdsset med det nye udstyr. Da der er 4 forskellige behandlinger med det nye udstyr bliver det i alt 16 gentagelser med henholdsvis bejdsning og ingen bejdsning med Hardiudstyret.

Tabel 1 Oversigt over de forskellige behandlinger.

Led	Hardi-udstyr	Nyt-udstyr	Antal gentagelser (rækker)
1	Alm. bejdse	ingen	16
2	Alm. bejdse	1,0 l Kemi (A)	4
3	Alm. bejdse	1,0 l Stub-set	4
4	Alm. bejdse	0,5 l Stub-set	4
5	Alm. bejdse	60 g Proradix	4
6	Ingen bejdse	ingen	16
7	Ingen bejdse	1,0 l Kemi (A)	4
8	Ingen bejdse	1,0 l Stub-set	4
9	Ingen bejdse	0,5 l Stub-set	4
10	Ingen bejdse	60 g Proadix	4

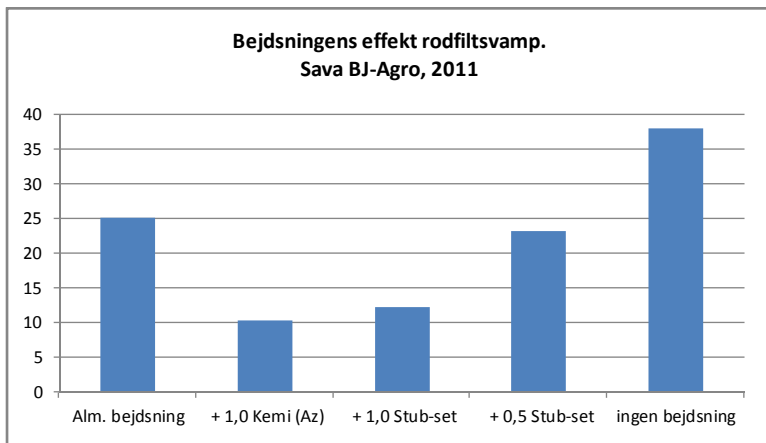
Behandlingen med Proradix var placeret et andet sted i marken hvorfor disse resultater vil blive præsenteret for sig selv. Forsøget er udlagt i en mark med Sava.

Resultater

Der er lavet stængelopgørelser efter fremspiring, hvor én meter planter i hver række er gravet op og der opgjort stængelangreb af rodtiltsvamp. I høst er der gravet 2 meter op som hver for sig er blevet sorteret og vejjet. Senere er knoldene blevet kontrolleret for sclerotier.

Stængelopgørelse

Figur 2 viser resultaterne for stængelopgørelsen. Der er en klar tendens til reduktion rodtiltsvampangreb.

Figur 2 Index over rodtiltsvamp for de forskellige behandlinger.

Der er god effekt af bejdsning som har sænket indexet fra 38 i ubehandlet til 25 i det led med almindelig bejdsning. Ved en ekstra indsats kan indexet reduceres til 10 og 12 med henholdsvis Kemi (A) og stub-set. Der var også en tydelig visuel forskel mellem de forskellige behandlinger, se Foto 1 og 2.

Foto 1 Ingen bejdsning

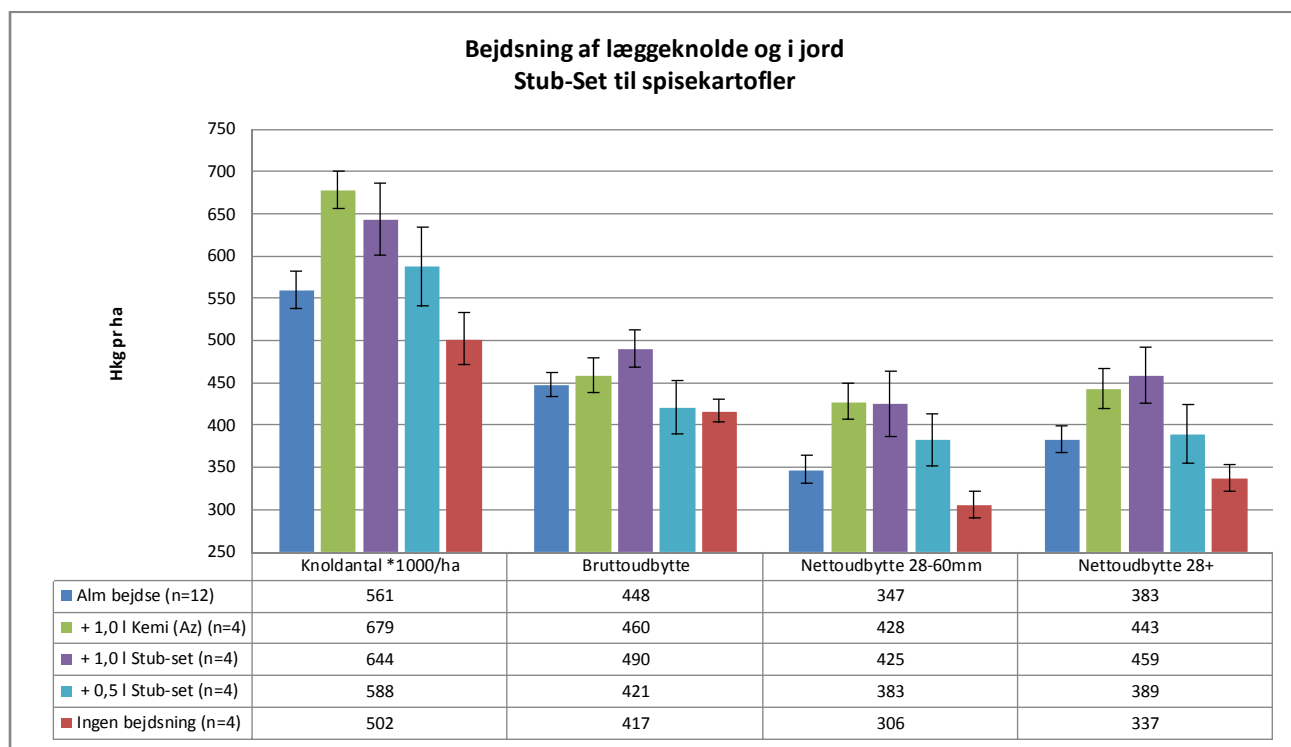

Foto 2 Alm. Bejdsning og Stub-set

Der er meget rodtiltsvamp på stænglerne i den ubehandlede, mens den bejdsede er langt mindre angrebet og har flere knolde.

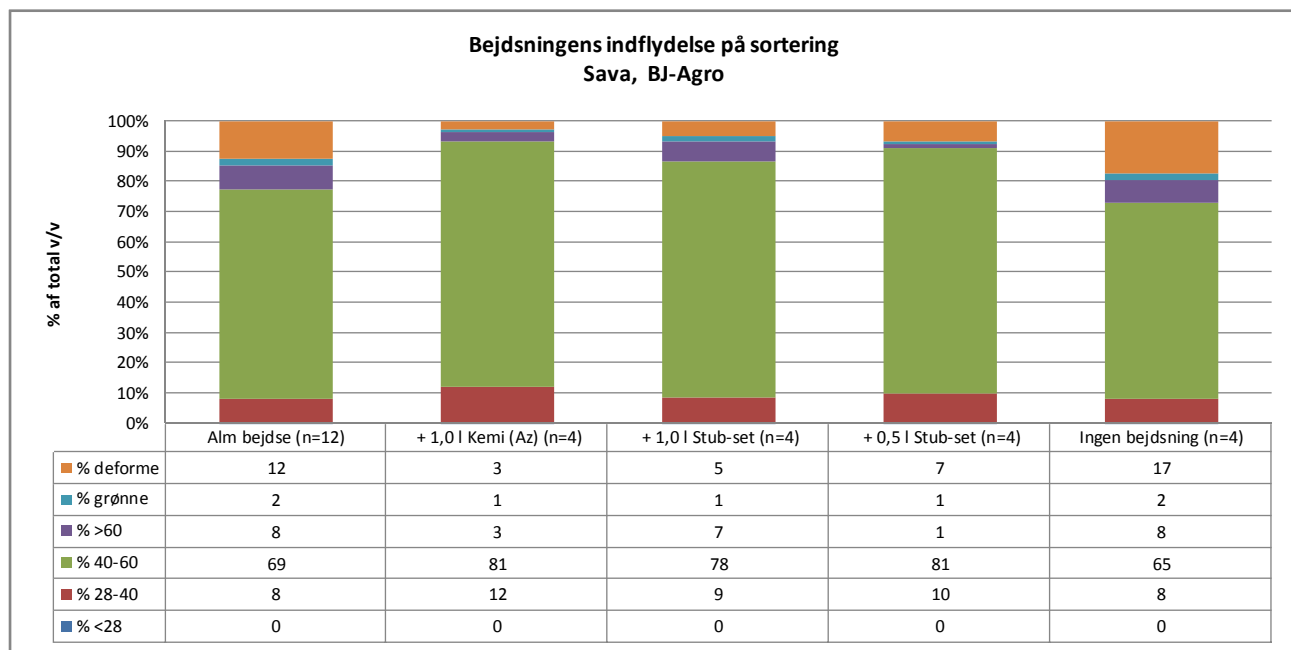
Udbytte og kvalitet

Resultaterne er præsenteret i figurer, hvor knoldantal, brutto-, netto 28-60 samt netto 28+ er vist samt en udspecificering af sortering. Figur 3 viser resultaterne for de led som både er bejdset med Hardi-anlæg og det nye anlæg.

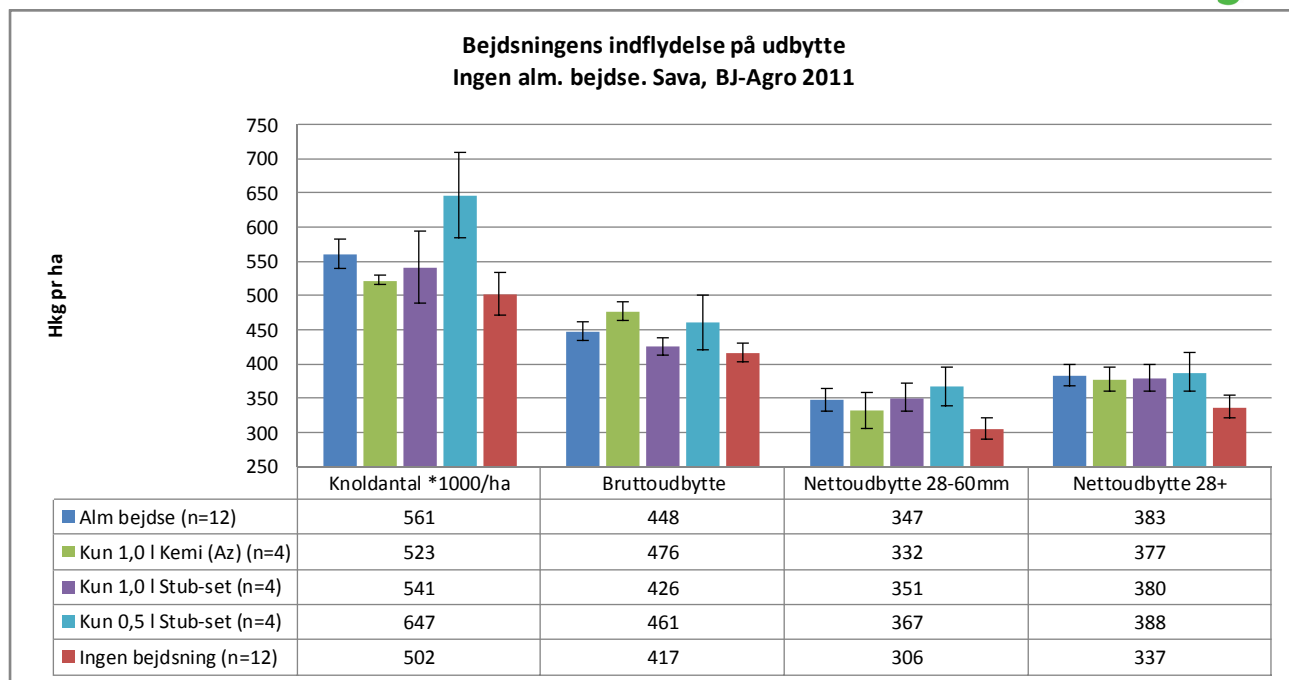
Figur 3 Resultaterne for de led hvor der både er bejdset almindeligt samt med det "nye" anlæg.

Der er en klar tendens til at den ekstra indsats har virket. Alle tre behandlinger har været bedre end kun almindelig bejdsning, men kun behandlingerne med 1,0 l af henholdsvis Kemi (A) og Stub-set var signifikant bedre. Figur 4 viser sorteringen for de led som både er bejdset med Hardi-anlæg og det nye anlæg.

Figur 4 Sortering for de led hvor der både er bejdset almindeligt samt med det "nye" anlæg.

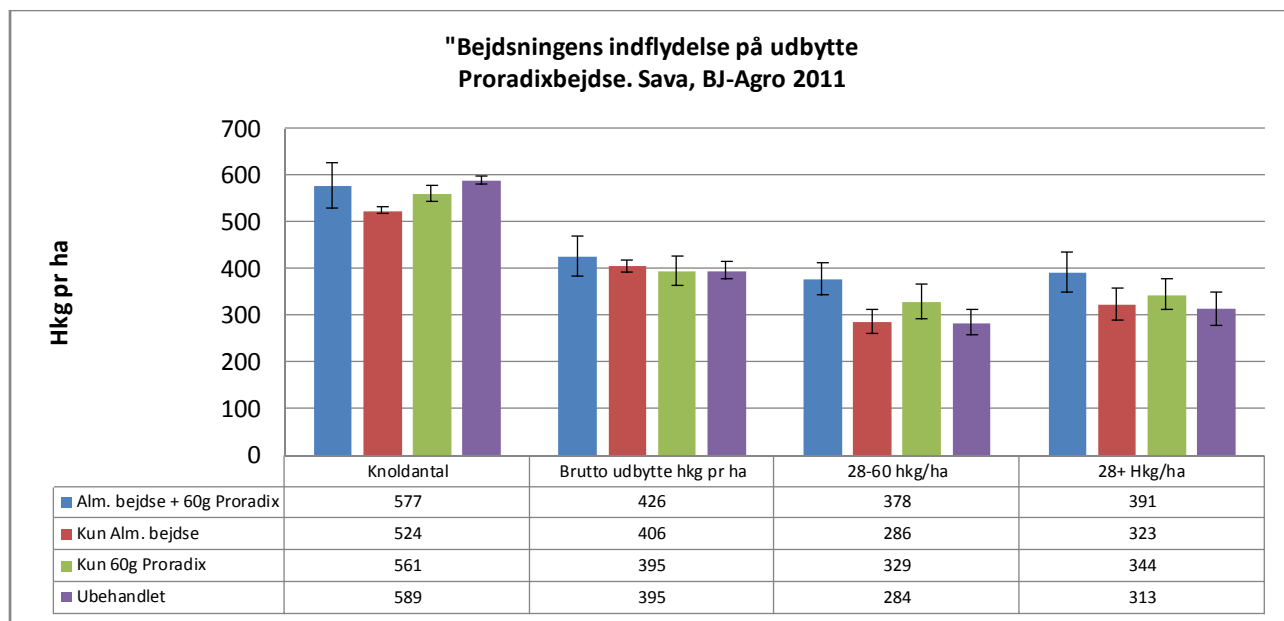
Igen er tendensen klar at der er en god virkning på affaldsmængde ved den ekstra indsats, idet mængden af deforme er reduceret fra 12 % ved almindelig bejdsning til 3 % og 5 % ved henholdsvis 1,0 l Kemi (A) og Stub-set. Figur 5 viser resultater for de led, hvor det kun er bejdset med det "nye" anlæg, altså ingen bejdsning af læggeknolden.

Figur 5 Resultater for de led hvor det kun er bejdsset med det "nye" anlæg.

Den nye bejdsemetode er ikke bedre end almindelig Hardi-bejdsning men ligger fuldt på niveau. Der er nogle store variationer i det led med 0,5 I stub-set, men behandlingen ligger bedre end slet ingen bejdsning.

Resultaterne for forsøget med Proradix var placeret et andet sted i marken og er derfor ikke præsenteret sammen med de andre resultater. Figur 6 viser knoldantal og udbytte for forsøget med Proradix.

Figur 6 Ekstra bejdsning med Proradix.

Der er en god effekt af den ekstra indsats, hvor der er positive resultater på udbytte, der ser dog ikke ud til at være nogen effekt på knoldantal.

Sammendrag

Det er nogle spændende resultater og forsøgene skal gentages igen til næste år. Der er en klar effekt af at lave den ekstra indsats. Kemi (A) blev brugt i forsøget fordi det i udlandet regnes for det bedste middel mod jordbåren rodfiltsvamp. Kemi (A) er dog ikke godkendt til bejdsning derfor bør fokus rettes mod de lovlige jordforbedringsmidler Stub-set og Proradix. Midlerne er godkendt som jordforbedringsmidler. Her må de positive udbytte- og kvalitetsresultater siges at være interessante.